

Etapă județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2023
Probă scrisă
Economie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.**

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

1. câte 2 puncte pentru enumerarea oricăror trei caracteristici care deosebesc piața bunurilor și serviciilor de piața factorilor de producție: *de exemplu, pe prima piață acționează agenții consumatori, pe cea de a doua agenții producători; pe prima piață se cumpără mărfuri cu amănuntul, pe cea de-a doua mărfuri „en gros”; pe prima piață prețul bunurilor/serviciilor este mai mare decât cel de pe cea de-a doua piață, în cazul aceluiași bun* **2x3p=6 puncte**

2. câte 2 puncte pentru scrierea oricăror exemple pentru fiecare dintre cele trei tipuri de piețe cu concurență imperfectă: *de exemplu, pentru oligopson – piața legumelor/fructelor pentru conserve; pentru oligopol – piața serviciilor de telefonie mobilă; pentru piața monopolistică – piața agroalimentară* **2x3p=6 puncte**

3.

- câte 1 punct pentru alegerea valorilor numerice pentru fiecare dintre cele două momente **2x1p=2 puncte**
- scrierea formulei de calcul a cursului obligațiunilor **1 punct**
- calcularea explicită a modificării relative a cursului obligațiunilor **1 punct**
- precizarea sensului modificării cursului obligațiunilor: *scade* **1 punct**

Note:

Punctajul pentru precizarea sensului modificării poate fi acordat și în situația în care candidatul ajunge la o valoare corectă a modificării, notată cu semnul minus.

În situația în care candidatul construiește exemplul cerut printr-o altă modalitate decât cea menționată în barem, dar demonstrează un raționament economic se acordă un punctaj corespunzător etapelor raționamentului făcut.

4.

- precizarea cerută: *de exemplu, pe toate piețele specializate poate să apară preț de echilibru* **1 punct**
- justificarea precizării: *de exemplu, prin afirmarea posibilității egalizării cererii cu oferta și încheierea de tranzacții* **3 puncte**

5.

- prezentarea raționamentului economic pentru a estima modul în care se va modifica nivelul costului unitar în condițiile date **3 puncte**
- precizarea sensului de modificare a nivelului costului unitar: *va crește* **1 punct**

6. câte 2 puncte pentru numirea funcțiilor banilor în fiecare dintre cele trei momente, astfel: *în T_1 și în T_3 – mijloc de plată; în T_2 – mijloc de schimb* **3x2p=6 puncte**

7. explicația cerută: explicare adecvată – 6p./ explicare superficială, fără a surprinde decât parțial problema în discuție – câte 2p. pentru fiecare dintre cele trei elemente abordate **6 puncte**

Notă: Explicația trebuie să vizeze conceptul de uzură fizică a capitalului fix (deprecierea caracteristicilor funcționale ale capitalului fix ca urmare a folosirii în producție și/sau a acțiunii agenților naturali), faptul că în cazul bunurilor finale se pune problema uzurii doar în situația în care acestea devin elemente de capital fix și că situația capitalului circulant este aceea în care acest tip de capital se consumă integral în producție (sau este pierdut prin risipă/perisabilitate).

8. justificarea cerută: justificare convingătoare (care poate viza, de exemplu, imposibilitatea relației de cauzalitate date între modificările celor doi indicatori economici) – 3p./ justificare neconvingătoare, superficială, dar în care informațiile economice sunt corecte – 1p. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

A.

a. câte 3 puncte pentru precizarea fiecăreia dintre cele două situații economice posibile care produc modificările cererii și ofertei ilustrate de grafic: de exemplu, pentru perioada $T_0 - T_1$, numărul producătorilor a crescut, concomitent cu scăderea veniturilor cumpărătorilor; pentru perioada $T_2 - T_1$, costurile de producție au înregistrat o creștere însemnată și nivelul cererii a rămas constant

2x3p=6 puncte

b. câte 1 punct pentru marcarea pe grafic a valorilor numerice pentru prețurile de echilibru și cantitățile de echilibru din fiecare dintre cele două momente cerute: pentru T_1 coordonatele punctului de intersecție dintre C_1 și O_1 , iar pentru T_2 coordonatele punctului de intersecție dintre C_1 și O_2

2x1p=2 puncte

Notă: Punctajul se acordă doar în situația în care pentru momentul T_1 , respectiv T_2 se marchează cele două elemente (preț de echilibru și cantitate de echilibru).

B. câte 1 punct pentru completarea fiecăreia dintre cele douăsprezece valori, astfel:

Anul	Q	Costul fix	Costul variabil	Costul marginal
2019	1	200	5	-
2020	2	200	10	5
2021	3	200	15	5
2022	4	200	20	5

12x1p=12 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

- câte 6 puncte pentru scrierea algoritmului de calcul în vederea determinării fiecăruia dintre indicatorii ceruți la subpunctele a. și b.: algoritm corect și complet în care se face precizarea semnificației notațiilor din formulele utilizate – 6p./ algoritm corect și complet, dar în care nu se face precizarea semnificației notațiilor din formulele utilizate – 3p./ algoritm incomplet sau scrierea corectă doar a unor formule dispartate, fără ca acestea să se constituie într-un algoritm – 1p. **2x6p=12 puncte**

- precizarea valorii indicatorului cerut la subpunctul a., astfel: *modificarea absolută a costului unitar în perioada 2022-2023 = -0,4 u.m.* **2 puncte**

- precizarea sensul modificării indicatorului cerut la subpunctul a., astfel: *scade* **1 punct**

- precizarea valorii indicatorului cerut la subpunctul b., astfel: *rata profitului calculată la cifra de afaceri estimată pentru anul 2023 = 20%* **3 puncte**

B.

- demonstrația cerută (de exemplu, calculul modificării procentuale a cantității cerute pe baza formulei coeficientul de elasticitate a cererii în funcție de preț) **3 puncte**

- precizarea concluziei (de exemplu, pe baza formulei corespunzătoare cererii elastice, se compară modificările procentuale ale cantității cerute și prețului) **3 puncte**

C.

- scrierea algoritmului de calcul în vederea determinării indicatorului cerut: algoritm corect și complet în care se face precizarea semnificației notațiilor din formulele utilizate – 4p./ algoritm corect și complet, dar în care nu se face precizarea semnificației notațiilor din formulele utilizate – 2p./ algoritm incomplet sau scrierea corectă doar a unor formule dispartate, fără ca acestea să se constituie într-un algoritm – 1p. **4 puncte**

- precizarea: *cantitatea suplimentară din factorul muncă = 2* **2 puncte**

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2023
Probă scrisă
Economie

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

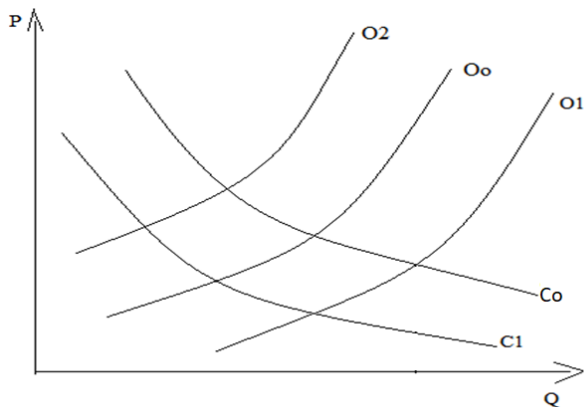
Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Enumerați trei caracteristici care deosebesc piața bunurilor și serviciilor de piața factorilor de producție. **6 puncte**
2. Scrieți câte un exemplu de piață cu concurență imperfectă de oligopson, oligopol și monopolistică. **6 puncte**
3. Construiți un exemplu simplu cu valori numerice, prin care să ilustrați modul în care creșterea ratei dobânzii pe piața monetară influențează modificarea relativă a cursului obligațiunilor pe piața capitalurilor. **5 puncte**
4. Precizați dacă, în condițiile în care piața este liberă, există vreo piață specializată pe care să nu apară tendința spre un preț de echilibru, justificând totodată răspunsul dat. **4 puncte**
5. Pentru situația în care cuantumul costurilor variabile globale scade mai lent decât producția, prezentați raționamentul economic pentru a estima modul în care se va modifica nivelul costului unitar. **4 puncte**
6. Numiți ce funcție îndeplinesc banii în fiecare dintre momentele T_1 , T_2 și T_3 știind că: un bun de folosință îndelungată este comandat dintr-un magazin online în T_1 , achitându-se un avans, apoi în T_2 bunul este primit prin curier cu plata ramburs a unei părți din preț și în T_3 clientul transferă în contul magazinului restul sumei pentru respectivul bun. **6 puncte**
7. Explicați de ce se vorbește despre uzura fizică a capitalului fix și nu despre cea a bunurilor finale, respectiv a capitalului circulant. **6 puncte**
8. Justificați de ce este imposibilă din punct de vedere economic creșterea prețului de vânzare ca urmare a creșterii cantității oferite. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

A. Transcrieți pe foaia de concurs următorul grafic care ilustrează cererea și oferta pe o piață oarecare, unde axa cantității este notată cu litera Q, axa prețului cu litera P, cererea cu C, iar oferta cu O.

- a. Precizați situațiile economice posibile care produc modificările cererii și ofertei ilustrate de grafic în anii T_1 față de T_0 , respectiv T_2 față de T_1 . **6 puncte**
- b. Marcați pe grafic valori numerice pentru prețurile de echilibru și cantitățile de echilibru din T_1 și T_2 . **2 puncte**

B. Se dă funcția costului total $CT=200 + 5Q$, unde Q este cantitatea produsă. Pe baza acestei funcții, completați pe foaia de concurs tabelul de mai jos:

Anul	Q	Costul fix	Costul variabil	Costul marginal
2019	1			
2020	2			
2021	3			
2022	4			

12 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. În urma analizării activității desfășurate în anul 2022, conducerea SC “Pralina” SRL a calculat o rată a profitului la costul total de 20%, în condițiile în care costul unitar a fost de 10 u.m. Pentru anul 2023, firma și-a propus sporirea ratei rentabilității cu 5 puncte procentuale, în condițiile în care prețul de vânzare nu se modifică. Pe baza acestor date, determinați, scriind algoritmul folosit pentru efectuarea calculelor și precizând semnificația notațiilor din formulele utilizate:

- a. modificarea absolută a costului unitar în perioada 2022-2023, precizând totodată sensul modificării;
- b. rata profitului calculată la cifra de afaceri estimată pentru anul 2023. **18 puncte**

B. Știind că pentru un anumit bun, a cărei cantitate cerută inițial a fost de 200 de bucăți, prețurile au scăzut cu 20%, iar coeficientul de elasticitate a cererii în funcție de preț este 2, demonstrați că cererea este elastică. **6 puncte**

C. Rata marginală de substituție a factorului capital cu factorul muncă este 20, iar productivitatea marginală a factorului substituit este 100. În condițiile în care sporul producției este de 10 bucăți, determinați, scriind algoritmul folosit pentru efectuarea calculelor și precizând semnificația notațiilor din formulele utilizate, cantitatea suplimentară din factorul muncă necesară realizării sporului de producție. **6 puncte**